

מבחן לינארית 1 קיץ תשפ"א מועד ג'

כ"ד תשרי תשפ"ב, 30.9.2021

מרצים: גיא בלשר, תמר בר-און, אליהו מצרי, אלעד עטייה, ארז שיינר.
מתרגלים: אחיה בר-און, תמר בר-און, אריאל ויצמן, עוזי חרוש, נועה כהן, נעם פרץ, גלעד פורת קורן, הראל רוזנפלד.
הנחיות:

- ענו על כל השאלות.
- חומר עזר: מחשבון פשוט בלבד.
- השאלות לא מסודרות בהכרח לפי רמת קושי – מומלץ להתחיל עם שאלות שאתם יודעים לפתור.

המלצה: הסתכלו על כל השאלות והתחילו עם השאלות שאתם יודעים לענות. חלקו את זמנכם בתבונה!

תשובות יש לכתוב על גבי הטופס בלבד. מחברת הטייטה לא תיבדק.

ניתן לענות משני צידי הדף.

בהצלחה!

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ -2 & -3 & -1 \end{pmatrix}$$

(א) מצאו בסיסים ומימדים למרחב השורות $R(A)$ ולמרחב העמודות $C(A)$.
פתרון. לפי האלגוריתם שלמדנו, כדי למצוא בסיס ומימד ל- $R(A)$ ול- $C(A)$ נדרג את A :

$$\cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ -2 & -3 & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 + 2R_1} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 1 & -1 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - R_2} \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

עבור $R(A)$: נזכור שדירוג אינו משנה את מרחב השורות, ולכן $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 2 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \\ -1 \end{pmatrix} \right\}$ הוא בסיס ל- $R(A)$, והמימד הוא 2.

עבור $C(A)$: ניקח מהמטריצה המקורית את העמודות שבצורה המדורגת שקיבלנו מופיע בהן איבר מוביל.

אלו שתי העמודות הראשונות, ולכן $\left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} 2 \\ 1 \\ -3 \end{pmatrix} \right\}$ בסיס ל- $C(A)$, והמימד הוא 2.

(ב) מצאו בסיס ומימד למרחב האפס $N(A)$.

פתרון. כדי למצוא בסיס ומימד למרחב האפס $N(A)$ צריך לפתור את המערכת ההומוגנית $Ax = 0$. נמשיך לדרג את A לצורה מדורגת קנונית:

$$\cdot \begin{pmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_1 \leftarrow R_1 - 2R_2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 2 \\ 0 & 1 & -1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

נסמן את המשתנה החופשי $z = t$, ואז נקבל $x = -2t$ ו- $y = t$. לכן

$$N(A) = \left\{ \begin{pmatrix} -2t \\ t \\ t \end{pmatrix} \mid t \in \mathbb{R} \right\} = \left\{ t \cdot \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \mid t \in \mathbb{R} \right\} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$$

נסיק ש- $\left\{ \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} \right\}$ הוא בסיס של $N(A)$, והמימד הוא 1.

(ג) מצאו בסיס ומימד ל- $R(A) \cap C(A)$.

פתרון. כדי לחשב בסיס ומימד לחיתוך $R(A) \cap C(A)$, נעביר את שניהם לצורה של מערכת משוואות. שני המרחבים נתונים כ-Span של קבוצת וקטורים. ניעזר באלגוריתם שלמדנו למעבר בין הייצוגים:
עבור $R(A)$:

$$\cdot \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & x \\ 2 & 1 & y \\ 0 & -1 & z \end{array} \right) \xrightarrow{R_2 \leftarrow R_2 - 2R_1} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & x \\ 0 & 1 & y - 2x \\ 0 & -1 & z \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 + R_2} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 0 & x \\ 0 & 1 & y - 2x \\ 0 & 0 & -2x + y + z \end{array} \right)$$

בסך הכל כדי שיהיה פתרון למערכת צריך ש- $-2x + y + z = 0$, וזו המשוואה המתארת את $R(A)$.
עבור $C(A)$:

$$\cdot \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & x \\ 0 & 1 & y \\ -2 & -3 & z \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 + 2R_1} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & x \\ 0 & 1 & y \\ 0 & 1 & 2x + z \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - R_2} \left(\begin{array}{cc|c} 1 & 2 & x \\ 0 & 1 & y \\ 0 & 0 & 2x - y + z \end{array} \right)$$

כדי שיהיה פתרון למערכת הזו צריך ש- $2x - y + z = 0$, וזו המשוואה המתארת את $C(A)$. כעת, המרחב $R(A) \cap C(A)$ הוא אוסף הווקטורים הפותרים את שתי המשוואות הנ"ל, כלומר

$$\begin{aligned} -2x + y + z &= 0 \\ 2x - y + z &= 0 \end{aligned}$$

כדי למצוא בסיס ומימד ל- $R(A) \cap C(A)$, נדרג את המערכת ונמצא את הפתרון הכללי:

$$\begin{aligned} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 1 \\ 2 & -1 & 1 \end{pmatrix} &\xrightarrow{R_2 \leftarrow R_2 + R_1} \begin{pmatrix} -2 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow{\substack{R_1 \leftarrow -\frac{1}{2}R_1 \\ R_2 \leftarrow \frac{1}{2}R_2}} \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & -\frac{1}{2} \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \rightarrow \\ &\xrightarrow{R_1 \leftarrow R_1 + \frac{1}{2}R_2} \begin{pmatrix} 1 & -\frac{1}{2} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \end{aligned}$$

נסמן את המשתנה החופשי $y = t$ ונקבל $x = \frac{1}{2}t$ ו- $z = 0$, לכן

$$R(A) \cap C(A) = \left\{ \begin{pmatrix} \frac{1}{2}t \\ t \\ 0 \end{pmatrix} \mid t \in \mathbb{R} \right\} = \left\{ t \cdot \begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \mid t \in \mathbb{R} \right\} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

זה מראה ש- $\left\{ \begin{pmatrix} \frac{1}{2} \\ 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$ בסיס ל- $R(A) \cap C(A)$, והמימד הוא 1.

2. (21 נק') יהי פרמטר $a \in \mathbb{R}$, ונביט בווקטורים $v_1, v_2, v_3, v_4 \in \mathbb{R}^3$ הנתונים על ידי

$$v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -a \end{pmatrix}, v_2 = \begin{pmatrix} a^2 \\ -2a \\ -a^3 \end{pmatrix}, v_3 = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}, v_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

ענו על הסעיפים הבאים:

(א) מצאו לאילו ערכי הפרמטר a מתקיים כי $v_4 \in \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$ פתרו. נשים לב כי $v_4 \in \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$ אם ורק אם למערכת

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & a^2 & 1 & 1 \\ -1 & -2a & 0 & 1 \\ -a & -a^3 & 0 & 2 \end{array} \right)$$

יש פתרון (ואז כל פתרון למערכת ייתן מקדמים לצירוף לינארי של v_1, v_2, v_3 ששווה ל- v_4). למערכת יש פתרון אם ורק אם בצורה המדורגת אין שורת סתירה. נדרג:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & a^2 & 1 & 1 \\ -1 & -2a & 0 & 1 \\ -a & -a^3 & 0 & 2 \end{array} \right) \xrightarrow{\substack{R_2 \leftarrow R_2 + R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 + aR_1}} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & a^2 & 1 & 1 \\ 0 & a^2 - 2a & 1 & 2 \\ 0 & 0 & a & a + 2 \end{array} \right)$$

אם $a \neq 0, 2$, קיבלנו צורה מדורגת שבה אין שורות סתירה, ולכן יש פתרון, כלומר $v_4 \in \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$.
אם $a = 0$, המטריצה שקיבלנו היא

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 0 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 2 \end{array} \right)$$

השורה האחרונה היא שורת סתירה, ולכן עבור $a = 0$ מתקיים $v_4 \notin \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$.
עבור $a = 2$, נמשיך לדרג:

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 4 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 2 & 4 \end{array} \right) \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - 2R_2} \left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 4 & 1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & 0 & 0 \end{array} \right)$$

קיבלנו צורה מדורגת שאין בה שורות סתירה, ולכן גם במקרה זה $v_4 \in \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$.
בסך הכל: $v_4 \in \text{span}\{v_1, v_2, v_3\}$ אם ורק אם $a \neq 0$.

(ב) קבעו לכל ערך של הפרמטר a כמה העתקות לינאריות שונות $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ קיימות המקיימות

$$Tv_1 = Tv_2 = Tv_3 = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix}$$

פתרון. תמיד יש לפחות אחת, כי $T = 0$ מקיימת את התנאי. כדי לדעת כמה העתקות כאלו יש, נשאל מתי v_1, v_2, v_3 הם בסיס ל- \mathbb{R}^3 . לצורך כך נשים אותם בעמודות מטריצה ונדרג (זו אותה המטריצה כמו בסעיף הקודם בלי האיברים החופשיים):

$$\begin{pmatrix} 1 & a^2 & 1 \\ -1 & -2a & 0 \\ -a & -a^3 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{matrix} R_2 \leftarrow R_2 + R_1 \\ R_3 \leftarrow R_3 + aR_1 \end{matrix}]{R_2 \leftarrow R_2 + R_1} \begin{pmatrix} 1 & a^2 & 1 \\ 0 & a^2 - 2a & 1 \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$$

לכן v_1, v_2, v_3 הם בסיס אם ורק אם $a \neq 0, 2$ (אחרת בצורה המדורגת יש עמודה בלי איבר מוביל, ויש תלות לינארית בין הווקטורים). לפי משפט ההגדרה, נקבל:

- אם $a \neq 0, 2$, קיימת העתקה לינארית יחידה המקיימת את התנאי (והיא העתקת האפס);
- אם $a = 0, 2$, קיימות אינסוף העתקות לינאריות המקיימות את התנאי.

(ג) קבעו לכל ערך של הפרמטר a כמה העתקות לינאריות שונות $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ קיימות המקיימות

$$Tv_1 = Tv_2 = Tv_3 = Tv_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

פתרון. קודם כל, נבדוק מתי v_1, v_3, v_4 הם בסיס של \mathbb{R}^3 : נשים אותם בעמודות מטריצה ונדרג:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ -1 & 0 & 1 \\ -a & 0 & 2 \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{matrix} R_3 \leftarrow R_3 + aR_1 \\ R_2 \leftarrow R_2 + R_1 \end{matrix}]{R_2 \leftarrow R_2 + R_1} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & a & a+2 \end{pmatrix} \xrightarrow{R_3 \leftarrow R_3 - aR_2} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 0 & 1 & 2 \\ 0 & 0 & -a+2 \end{pmatrix}$$

לכן כל עוד $a \neq 2$ נקבל ש- v_1, v_3, v_4 הם בסיס של \mathbb{R}^3 . נחלק לשני מקרים:

- אם $a = 2$, נקבל $v_1 = \begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ -2 \end{pmatrix}$ ו- $v_2 = \begin{pmatrix} 4 \\ -4 \\ -8 \end{pmatrix} = 4v_1$. לכן לא יכול להיות ש- $Tv_1 = Tv_2 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ (כי

$Tv_2 = 4Tv_1$), ולכן אין העתקות לינאריות כאלו.

- אם $a \neq 2$, ראינו שהווקטורים v_1, v_3, v_4 הם בסיס של \mathbb{R}^3 . נביע את v_2 כצירוף לינארי שלהם:

$$\begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & a^2 \\ -1 & 0 & 1 & -2a \\ -a & 0 & 2 & -a^3 \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{matrix} R_3 \leftarrow R_3 + aR_1 \\ R_2 \leftarrow R_2 + R_1 \end{matrix}]{R_2 \leftarrow R_2 + R_1} \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & a^2 \\ 0 & 1 & 2 & a^2 - 2a \\ 0 & a & a+2 & 0 \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{matrix} R_3 \leftarrow R_3 - aR_2 \\ R_1 \leftarrow R_1 - R_2 \end{matrix}]{R_1 \leftarrow R_1 - R_2} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 2a \\ 0 & 1 & 2 & a^2 - 2a \\ 0 & 0 & -a+2 & -a^2 + 2a \end{pmatrix} \rightarrow$$

$$\xrightarrow{R_3 \leftarrow \frac{1}{-a+2} R_3} \begin{pmatrix} 1 & 0 & -1 & 2a \\ 0 & 1 & 2 & a^2 - 2a \\ 0 & 0 & 1 & a \end{pmatrix} \xrightarrow[\begin{matrix} R_2 \leftarrow R_2 - 2R_3 \\ R_1 \leftarrow R_1 + R_3 \end{matrix}]{R_1 \leftarrow R_1 + R_3} \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 & 3a \\ 0 & 1 & 0 & a^2 - 4a \\ 0 & 0 & 1 & a \end{pmatrix}$$

(המעבר הראשון בשורה השנייה חוקי כי הנחנו $a \neq 2$). כלומר לכל $a \neq 2$ מתקיים

$$v_2 = 3a \cdot v_1 + (a^2 - 4a) \cdot v_3 + a \cdot v_4$$

אם $Tv_1 = Tv_2 = Tv_3 = Tv_4 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}$ נקבל

$$\begin{pmatrix} 1 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix} = Tv_2 = 3a \cdot Tv_1 + (a^2 - 4a) \cdot Tv_3 + a \cdot Tv_4 = \begin{pmatrix} a^2 \\ a^2 \\ a^2 \end{pmatrix}$$

ולכן שוויון מתקיים אם ורק אם $a^2 = 1$, כלומר $a = \pm 1$. לכן אם $a \neq \pm 1$ לא קיימת העתקה כזו, ואם $a = \pm 1$ קיימת העתקה לינארית יחידה כזו (ממשפט ההגדרה).

בסך הכל: אם $a = \pm 1$ קיימת העתקה לינארית יחידה T המקיימת את התנאי, ואחרת אין העתקה לינארית כזו.
 3. (21 נק') יהי $V = \mathbb{R}^2$, יהי $B = \{v_1, v_2\}$ בסיס סדור (משמאל לימין) של V , ותהי $T : V \rightarrow V$ העתקה לינארית (אופרטור) כך ש- $[T]_B^B = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

$$[T]_C^C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ שעבורו } C \text{ בסיס קיים}$$

פתרון. נניח בשלילה שהיה קיים בסיס C כזה. אם $I : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ היא העתקת הזהות, נקבל

$$[T]_C^C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = [I]_C^C$$

מכיוון שייצוג הע"ל לפי $[\cdot]_C^C$ הוא חח"ע, נקבל $T = I$. אבל אז היינו מקבלים $[T]_B^B = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, בסתירה לנתון.

$$[T]_B^C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} \text{ שעבורו } V \text{ של } C \text{ בסיס } B \text{ איברי } C$$

פתרון. לפי הנתון, נקבל

$$[Tv_1]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \implies Tv_1 = v_1$$

$$[Tv_2]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \implies Tv_2 = v_1 + v_2$$

נסמן $C = \{w_1, w_2\}$. אם $[T]_B^C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, אז $Tw_1 = v_1$ ו- $Tw_2 = v_2$. נבחר $w_1 = v_1$ ו- $w_2 = v_2 - v_1$, כלומר $C = \{v_1, v_2 - v_1\}$. טענה: C בסיס. הוכחה: לפי השלישי חינם, מספיק לבדוק ש- C בת"ל; זה שקול לכך שהייצוגים של וקטורי C לפי הבסיס B יהיו בת"ל. הייצוגים האלו הם $\begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -1 \\ 1 \end{pmatrix}$, והם בת"ל כי המטריצה בנוסף, הפיכה.

$$Tw_1 = Tv_1 = v_1 \implies [Tw_1]_B = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$Tw_2 = Tv_2 - Tv_1 = v_2 \implies [Tw_2]_B = \begin{pmatrix} 0 \\ 1 \end{pmatrix}$$

ולכן $[T]_B^C = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$, כנדרש. לכן הבסיס המבוקש הוא $C = \{v_1, v_2 - v_1\}$.

(ג) הביעו באמצעות איברי B בסיסים ל- $\ker(T^2 - T)$ ול- $\text{Im}(T^2 - T)$. (תזכורת: $T^2 = T \circ T$) פתרון. נחשב את $[T^2 - T]_B^B$:

$$[T^2]_B^B = ([T]_B^B)^2 = \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}^2 = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$$

$$[T^2 - T]_B^B = [T^2]_B^B - [T]_B^B = \begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 0 & 1 \\ 0 & 0 \end{pmatrix}$$

זו כבר מטריצה מדורגת. נמצא בסיס לגרעין:

$$[\ker(T^2 - T)]_B = N([T^2 - T]_B^B) = \left\{ \begin{pmatrix} t \\ 0 \end{pmatrix} \mid t \in \mathbb{R} \right\} = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

ולכן

$$\ker(T^2 - T) = \text{span} \{1 \cdot v_1 + 0 \cdot v_2\} = \text{span} \{v_1\}$$

עבור התמונה:

$$[\text{Im}(T^2 - T)]_B = C([T^2 - T]_B^B) = \text{span} \left\{ \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \end{pmatrix} \right\}$$

ולכן גם

$$\text{Im}(T^2 - T) = \text{span} \{1 \cdot v_1 + 0 \cdot v_2\} = \text{span} \{v_1\}$$

4. (21 נק') יהי V מ"ו נוצר סופית מממד $n \geq 1$ ותהינה $T, S : V \rightarrow V$ העתקות לינאריות (אופרטורים) כך ש- $T \circ S = T$.

(א) הוכיחו או הפריכו: $\ker T = \ker S$.

פתרו. הפרכה. ניקח $S = I$ ו- $T = 0$. אז כמובן $T \circ S = 0 = T$, אבל $\ker T = V \neq 0 = \ker S$.

(ב) הוכיחו או הפריכו: $\dim \text{Im} T \leq \dim \text{Im} S$.

פתרו. הוכחה. נבחר בסיס B של V , ונתרגם את הנתון למטריצות מייצגות:

$$[T \circ S]_B^B = [T]_B^B \implies [T]_B^B \cdot [S]_B^B = [T]_B^B$$

לכן

$$\text{rank}([T]_B^B) = \text{rank}([T]_B^B \cdot [S]_B^B) \leq \min \{ \text{rank}([T]_B^B), \text{rank}([S]_B^B) \} \leq \text{rank}([S]_B^B)$$

מצד שני, הדרגה של המטריצה המייצגת שווה לממד התמונה של ההעתקה הלינארית המתאימה, ולכן קיבלנו

$$\dim \text{Im} T \leq \dim \text{Im} S$$

(ג) הוכיחו: $\dim \text{Im}(S - I) + \dim \text{Im} T \leq n$ (כאשר $I : V \rightarrow V$ היא העתקת הזהות).

פתרו. מהנתון $T \circ S = T$ נקבל $T \circ (S - I) = 0$, ולכן $\text{Im}(S - I) \subseteq \ker T$. כיוון שהמימד של תת-מרחב הוא לכל היותר המימד של כל המרחב, $\dim \text{Im}(S - I) \leq \dim \ker T$. ממשפט הדרגה אנחנו יודעים ש- $\dim \ker T + \dim \text{Im} T = n$, ואם נעביר אגפים ונציב באי-שוויון נקבל

$$\dim \text{Im}(S - I) \leq n - \dim \text{Im} T$$

כלומר

$$\dim \text{Im}(S - I) + \dim \text{Im} T \leq n$$

כנדרש.

5. (21 נק') תהינה $A, B \in \mathbb{F}^{n \times n}$.

(א) הוכיחו: אם $AB = 0$ אז $\text{rank}(A) \leq \frac{n}{2}$ או $\text{rank}(B) \leq \frac{n}{2}$.

פתרו. אם $AB = 0$ אז $A \cdot C_j(B) = 0$ לכל עמודה $C_j(B)$ של B ; לכן $C_j(B) \in N(A)$, ובסך הכל $C(B) \subseteq N(A)$. ממשפט הדרגה נקבל

$$\text{rank}(B) = \dim C(B) \leq \dim N(A) = n - \text{rank}(A)$$

כלומר

$$\text{rank}(A) + \text{rank}(B) \leq n$$

כעת נוכיח את הדרוש: אם $\text{rank}(A) \leq \frac{n}{2}$, סיימנו; אחרת, $\text{rank}(A) > \frac{n}{2}$, ואז

$$\text{rank}(B) \leq n - \text{rank}(A) < n - \frac{n}{2} = \frac{n}{2}$$

כנדרש.

(ב) הוכיחו או הפריכו: אם $\text{rank}(A) < \frac{n}{2}$ וגם $\text{rank}(B) < \frac{n}{2}$ אז $AB = 0$. פתרו. הפרכה. ניקח

$$A = B = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$$

$$AB = \begin{pmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \neq 0, \text{rank}(A) = \text{rank}(B) = 1 < \frac{3}{2}$$

(ג) הוכיחו או הפריכו: $\dim N(AB) \leq \dim N(A) + \dim N(B)$.

פתרו. הוכחה. ראשית, נשים לב כי $N(B) \subseteq N(AB)$, כי אם $Bv = 0$ בוודאי $ABv = 0$. ניקח בסיס $\{v_1, \dots, v_r\}$ של $N(B)$, ונרחיב אותו לבסיס $\{v_1, \dots, v_r, w_1, \dots, w_s\}$ של $N(AB)$. לכן $\dim N(B) = r$ ו- $\dim N(AB) = r + s$.

טענה: $\{Bw_1, \dots, Bw_s\}$ בת"ל. הוכחה: יהי צירוף לינארי מתאפס $\sum_{i=1}^s \alpha_i Bw_i = 0$. מאסוציאטיביות, $B \cdot \sum_{i=1}^s \alpha_i w_i = 0$. אבל אז אפשר להביע אותו כצירוף לינארי של $\{v_1, \dots, v_r\}$. כיוון ש- $\{v_1, \dots, v_r, w_1, \dots, w_s\}$ בת"ל בהכרח הצירוף הזה טריוויאלי, כלומר בהכרח מתקיים $\alpha_1 = \dots = \alpha_s = 0$.

מצד שני, כיוון ש- $w_1, \dots, w_s \in N(AB)$, מתקיים $Bw_1, \dots, Bw_s \in N(A)$. לכן $\dim N(A) \geq s$. בסך הכל נקבל

$$\dim N(AB) = r + s \leq \dim N(A) + \dim N(B)$$

כנדרש.